

LAUSUNTO

LUONNOKSEEN 12.7.2012 TULOVEROLAIN 73 PYKÄLÄN MUUTTAMINEN (VEROISTA VAPAA KILOMETRIKORVAUS)

Liikenneympäristöyhdistys ry halua esittää asiasta lausuntonaan seuraavaa:

Tässä lausunnossa otetaan kantaa työtehtäviin kuuluvien matkojen lisäksi myös kodin ja työpaikan välisten matkojen sekä vapaan autoedun kohteluun verotuksessa, koska ne kuuluvat automatkojen kohteluun verotuksessa sekä verotuksen kokonaisuuteen yleensä.

Todettakoon aluksi, että vaikka työtehtäviin liittyvissä matkoissa voi jossain tapauksissa olla kulut ylittävä korvaus, asia on vähämerkityksellinen. Varsinainen suuri epäkohta ja vääryys on henkilöautolla tehtävien kodin ja työpaikan välisten matkojen, lähes täysin huomiotta jättäminen verotuksessa, vaikka ne ovat tulonhankkimiskuluja. Myös vapaa autoetu on kummajainen, joista jäljempänä.

MATKAKORVAUKSET TYÖTEHTÄVIIN KUULUVISTA MATKOISTA

Työtehtävien vaatiman auton käytön kohtelua verotuksessa arvioitaessa tulisi huomioida erityisesti seuraavanlaisia asioita:

Aina, kun autoa käytetään työtehtävissä, siihen on työnantajan kannalta välttämätön tarve, ja auton käytön tarve on aina samalla suoraan ja välillisesti monin tavoin hyödyllistä ja tuottoisaa myös yhteiskunnalle. Lisäksi työtehtävienkin matkoista suuri välitön hyötyjä on valtio, koska auton kulut muodostuu, suurimmalta osin autoon ja sen käyttöön kohdistuvista lukuisista valtiolle menevistä veroista!

Koska auton käytöstä oleva korvaus työntekijälle voi käytännössä olla vain kiinteä hinta kilometriltä, **on erityisen tärkeää, että korvauksen taso on sellainen, että se riittää kattamaan edes työtehtävissä autoa tarvitsevien valtaosalle työtehtävistä aiheutuneet auton käytön kulut.** Oikean tasoinen kilometrikorvaus ei tuo kenellekään mitään ylimääräistä tuloa, eikä ole verotukea. Työnantaja maksaa omasta kassastaan työajoon käytetyn auton kulut työntekijälle, jotka ovat normaaleja toiminnan vaatimia kuluja, kuten muutkin kulut. Menoja ei voi verotettavaksi tuloksi vääntää ei työnantajan, eikä työntekijän osalta.

Viime vuonna, kun keskustelu kilometrikorvauksista alkoi, tärkeimpänä perusteena korvausten arvosteluissa **jopa ministeritasolla esitettiin henkilöauton vaihtoehdoksi joukkoliikenteen käyttöä?**

Tällaiset esitykset ovat reaalitodellisuuden ulkopuolelta. Työntekijöiden työaika on työnantajille kallista. Pysäkeillä odottelut ja kävelyt kohteisiin tulisivat kovin kalliiksi työnantajalle, vaikka joukkoliikenteen matkat pääkaupunkiseudulla onkin verovaroilla subventoitu lähes ilmaiseksi. Työnantajat kyllä osaa valita mikä on kokonaistaloudellisin ja käytännöllisin tapa tehdä työmatkat, Valtakunnan muilla alueilla joukkoliikenteellä ei edes teoriassa voisi kuvitella työtehtävien matkoja hoidettavan! Ainoa vaihtoehto henkilöauton käytölle on taksi, joka myös on henkilöauto. Taksilla matkat tulevat monin verroin kalliimmaksi, lisäksi taksi joutuu ajamaan yleensä toiseen suuntaa tyhjillään!

Asiassa näyttääkin olevan nykyisin eri tahoilla ilmenevää perusteetonta autovihamielisyyttä ja auton

käytön vastustusta, joka ei anna aihetta vaikeuttaa yhteiskunnan toimintaa, vielä nykyistäkin kireimmillä auton käytön kuluilla.

On myös huomioitava, että autoon kohdistuvien lukuisten verojen- ja erityisesti polttoaineverojen tiheään toistuvilla korotuksilla valtio on nostanut kilometrikuluja nopeasti. Vuoden 2009 alusta tämän vuoden alkuun eli kolmessa vuodessa bensiinin hinta on noussut 50 % ja dieselpolttoaineen hinta peräti 80 %. Autoveroa juuri korotettiin, lisäksi vuotuinen ajoneuvovero nousee ensi vuoden alusta ja aiottu arvonlisäveron korotus nostaa edelleen polttoaineiden ja autojen hintoja. Tulevaisuudessa myös öljyn hinta tulee edelleenkin nousemaan.

LIKENNEYMPÄRISTÖYHDISTYS ESITTÄÄ

Kaikkeen Edellämainittuun viitaten Liikenneympäristöyhdistyksen kanta on, että kilometrikorvausten alentamiselle ei ole nyt perusteita. Jos kuitenkin korvauksen kilometrihintaa halutaan porrastaa ajomäärän mukaan, porrastus tulisi olla kohtuullista ja se voisi alkaa 15000 kilometristä, alentaen km-korvausta esim. 5000 kilometrin välein 10 % yhteensä enintään 50 prosentilla, joka saavutetaan 65000 kilometrin ajomäärällä.

TYÖNANTAJAN TARJOAMA VAPAA AUTOETU

Autoetu on on kummallisuus, josta nauttii yleensä hyvätuloisimmat kansalaiset. Onkin aiheellista ihmetellä, eikö heidän tulotasolla ole helpointa hankkia oma auto? Autoetu tulee tietysti huomioida täydestä arvostaan palkkana verotuksessa, kuten muukin palkka, mutta se lieneekin käytännössä mahdotonta, kun ajokilometrejä ei huomioida.

KODIN JA TYÖPAIKAN VÄLISET MATKAKULUT

Kodin ja työpaikan välisten matkakulujen verokohtelussa olisi todellista suurta korjaustarvetta, joka tulisi tehdä välittömästi työllistymisen ja töissäkäynnin edistämiseksi.

Melko yleinen väärä käsitys on, että kodin ja työpaikan matkakulut korvataan henkilöautoa käyttäville verovähennyksillä. **Autolla kulkevien valtaosalle kuluiksi määritellään voimakkaasti verovaroin tuetut joukkoliikenneliput, koska on olemassa suorastaan sadistinen määräys:** Jos joukkoliikenneväline kulkee kahden tunnin odottelun tai kuuden kilometrin kävelymatkan päässä, matkakuluiksi määritellään joukkoliikenteen taksat.

Ja niille, joille henkilöauton käyttö hyväksytään, kuluiksi lasketaan vain 20 senttiä / km eli alle puolet todellisista kuluista. Sitäkään ei vähennetä verosta kuten esim. kotitalousvähennys, **vaan verotettavasta tuloista**, joka tarkoittaa, että verotuksessa huomioitavaksi kelpaavaa matkakulujen osaa ei veroteta tulona. Lisäksi vähennetään 600 € omavastuu, joten todellinen hyöty on vain henkilön veroprosentin verran edellä mainituin kriteerein vähennykseen hyväksytystä matkakulujen määrästä, eli pienituloisilla ja pätkätyöläisillä pienin.

Näin ollen, **töissäkäyntimatkojen auton kuluja ei missään tapauksessa korvata verovähennyksinä, ja autoa tarvitseva kansalaisten suuri enemmistö ei todellisuudessa voi saada verotuksessa takaisin kuin vain merkityksettömän pienen osan valtion perimistä matkoihin sisältyvistä autonkäytön veroista. Sen sijaan joukkoliikenteen käyttäjien matkoja subventoidaan voimakkaasti valtion ja kuntien verovaroin, johon osallistuu myös henkilöautolla kulkevat valtion- ja kunnallisverojen kautta.**

Puhuttaessa työllisyyttä edistävästä verotuksesta, vähintä mitä voisi tehdä, tulisi töissäkäyntimatkojen kulut huomioida kaikille täysimääräisenä tulonhankkimiskuluiksi verotuksessa. Nykyisellä käytännöllä töissäkäyntimatkojen kulujen valtaosaa, joita ei autolla kulkevilta hyväksytty verotuksessa huomioitaviksi, verotetaan vielä lisäksi tuloveroilla, vaikka eiväthän menot ole tuloja!

Nykyisin on laajat töissäkäyntialueet ja pätkätyömarkkinat, joissa työajat joustaa ja vaihtelee, joten jo työllistyminen yleensä edellyttää usein, että on auto käytettävissä. Näin ollen autoa käyttävän on yleensä helpompi saada työtä ja toimeentuloa sekä maksaa auton verojen päälle muitakin veroja.

LIIKENNEYMPÄRISTÖYHDISTYS ESITTÄÄ

Liikenneympäristöyhdistys esittää, että töissäkäynnin ja työllistymisen edistämiseksi kodin ja työpaikan välisten matkakulujen kohtelua verotuksessa korjataan välittömästi sillä tavoin, että matkakulut huomioidaan tulonhankkimiskuluiksi täysimääräisinä eli verotettavasta tulosta vähennetään todellisten kulujen mukainen kilometrikorvaus, joka on sama kuin työtehtävien matkoillakin. Tällä tavoin töissäkäyntimatkojen huomioiminen verotuksessa palauttaisi ainakin osalle kansalaisia edes automatkojen sisältämän verojen osuuden.

Helpion tapa korjata asia olisi hyväksyä sama kilometrikulu kaikille vähennettynä omavastuuosuudella. Se myös helpottaisi paljon myös verottajan työtä.

Töissä käymisen helpottaminen lisäisi verojen kokonaistuottoa ja vähentäisi sosiaaliturvamenoja.

16.8.2012 Liikenneympäristöyhdistys ry

Rauno Lipasti
puheenjohtaja
rauno.lipasti@polarcom.fi

puh. 0400-817630
Vihdinkatu 2 D 42
08100 Lohja

Paavo Mäkelä
sihteeri

pama@nic.fi

puh. 050-3743521
Leskeläntie 9
86600 Haapavesi

YHDISTYKSEN TOIMINTA-AJATUS JA TAVOITTEET

Liikenneympäristöyhdistys ry on yksityisten kansalaisten vuonna 1997 perustama ja vuonna 1998 rekisteröity poliittisesti sitoutumaton yhdistys. Jäsenteimme toimeentulo ei ole mistään liikennemuodosta tai -sektorista riippuvainen. Emme vastusta mitään liikennemuotoa tai liikennevälinettä.

Tavoitteenamme on vaikuttaa kaikilla tasoilla päättäjiin liikenneympäristön kehittämiseksi paremmaksi, sujuvammaksi, taloudellisemmaksi, turvallisemmaksi, ympäristöystävällisemmäksi ja oikeudenmukaisemmaksi, ottaen huomioon eri liikennemuotojen ja liikennevälineiden liikennesuoritteet, ja niiden merkitys yhteiskunnalle suhteessa kustannusvastaavuuteen.

Tavoitteenamme on saavuttaa eri liikennemuotojen ja liikennevälineiden tasavertainen asema ja kohtelu yhteiskunnan taholta, veroja ja maksuja kerättäessä, sekä liikenneympäristöä kehitettäessä..

Liikenneympäristöyhdistyksellä on käytettävissään asiantuntemusta kaikista liikennemuodoista ja liikennevälineistä.

Emme käytä verovaroja toimintaamme. Toimimme talkooperiaatteella harrastusluonteisesti täysin ilman palkkioita. Katsomme tekevämme yleishyödyllistä toimintaa, kiinnittämällä päättäjien huomiota liikennepolitiikan epäkohtien yhteiskunnan toiminnoille ja kansalaisille aiheuttamiin suoriin ja välillisiin vaikutuksiin sekä niiden seurauksiin.